

Strona główna>Wszczęcie postępowania sądowego>Europejski atlas sądowy w sprawach cywilnych>

Wzajemne uznawanie środków ochrony w sprawach cywilnych

Wzajemne uznawanie środków ochrony w sprawach cywilnych

Czechy

Artykuł 17 - Informacje publicznie udostępniane

1. Tymczasowe środki ochrony przed przemocą domową przewidziane w ustawie o szczególnych postępowaniach sądowych

1.1. Obowiązujące ustawodawstwo

Przeciwdziałanie przemocy domowej regulują przepisy szczegółowe zawarte w §§ 751–753 ustawy nr 89/2012 (kodeks cywilny), dostępnej [tutaj](#).

Postępowanie w przedmiocie zastosowania środków tymczasowych w celu ochrony przed przemocą domową regulują przepisy procesowe zawarte w §§ 400–414 ustawy nr 292/2013 o szczególnych postępowaniach sądowych, dostępnej [tutaj](#).

Jeżeli dla jednego z małżonków (pozostającego w związku małżeńskim lub rozwiedzionego) wspólne zamieszkiwanie z drugim z małżonków w budynku lub mieszkaniu, w którym znajduje się dom rodzinny, staje się nie do zniesienia z powodu stosowania przemocy fizycznej lub psychicznej wobec tego małżonka lub innej osoby zamieszkującej wspólnie z małżonkami w domu rodzinnym, sąd może, na wniosek zainteresowanego małżonka, ograniczyć lub nawet wyłączyć prawo drugiego z małżonków do zamieszkiwania w tym budynku lub mieszkaniu przez określony czas.

Biorąc pod uwagę charakter i przedmiot, jak również warunki wydania tymczasowego środka ochrony przed przemocą domową, środek ten objęty jest zakresem stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 606/2013.

1.2. Osoby uprawnione

a) **małżonkowie**: ofiarą przemocy może być nie tylko małżonek, lecz także inna osoba mieszkająca z małżonkami w domu rodzinnym;

b) **małżonkowie po rozwodzie** mieszkający wspólnie w domu rodzinnym;

c) **inne osoby** mieszkające w domu rodzinnym z małżonkami lub małżonkami po rozwodzie, niezależnie od tego, czy ofiarami przemocy są te osoby, czy jeszcze inne osoby wspólnie zamieszkujące w tym domu rodzinnym.

1.3. Przedmiot

Sąd może w szczególności nakazać osobie, przeciwko której skierowano wniosek:

a) opuszczenie wspólnego gospodarstwa domowego i jego bezpośredniej okolicy oraz powstrzymanie się od przebywania we wspólnym gospodarstwie lub wchodzenia do niego;

b) powstrzymanie się od zbliżania się do wspólnego gospodarstwa domowego lub do wnioskodawcy oraz przebywania w okolicy;

c) powstrzymanie się od spotkań z wnioskodawcą lub

d) powstrzymanie się od wszelkiego rodzaju uporczywego nękania i dręczenia wnioskodawcy.

1.4. Czas trwania

Środek tymczasowy pozostaje w mocy przez miesiąc od dnia, w którym staje się wykonalne. Postanowienie o zastosowaniu środka tymczasowego staje się wykonalne z chwilą jego wydania, tj. wykonalność tego postanowienia nie jest uzależniona od jego doręczenia ani uprawnomocnienia.

Postanowienie można wykonać wielokrotnie w okresie, na który wydano środek tymczasowy. W przypadku naruszenia przez stronę zobowiązaną obowiązku powstrzymania się od wchodzenia do wspólnego gospodarstwa domowego lub przebywania w nim po wydaniu przez sąd postanowienia na podstawie § 493 ustawy o szczególnych postępowaniach sądowych sąd w dowolnym czasie i bezzwłocznie ponownie wykonuje to postanowienie, przeprowadzając na wniosek strony uprawnionej eksmisję strony zobowiązanej ze wspólnego gospodarstwa domowego. W innych przypadkach sąd, na podstawie § 351 kodeksu postępowania cywilnego, nakłada na stronę zobowiązaną grzywnę w wysokości do 100 000 koron czeskich za naruszenie obowiązku.

1.5. Przedłużenie okresu obowiązywania środka tymczasowego

Środek tymczasowy obowiązuje przez miesiąc od daty wykonalności postanowienia, przy czym okres ten może zostać przedłużony. Sąd może przedłużyć okres obowiązywania środka tymczasowego wyłącznie na wniosek.

Złożenie odpowiedniego wniosku o przedłużenie automatycznie przedłuża okres obowiązywania środka tymczasowego do czasu rozpatrzenia tego wniosku przez sąd.

Środek tymczasowy pozostaje w mocy maksymalnie przez łącznie sześć miesięcy od daty jego wykonalności.

1.6. Przepisy procesowe

Sądem właściwym jest sąd właściwości ogólnej wnioskodawcy. Sąd rozpoznaje odpowiedni wniosek w ciągu 48 godzin bez przeprowadzania rozprawy. Na postanowienie sądu przysługuje zażalenie. W Czechach nie ustanowiono żadnego rejestru publicznego środków tymczasowych.

1.6.1. Obowiązkowe elementy wniosku

Wniosek o zastosowanie tymczasowego środka ochrony przed przemocą domową musi zawierać ogólne elementy wymagane we wniosku oraz przedstawienie okoliczności faktycznych wskazujących na to, że wspólne zamieszkiwanie wnioskodawcy i osoby, przeciwko której skierowany jest wniosek, w budynku lub mieszkaniu, w którym prowadzą wspólne gospodarstwo domowe, jest dla wnioskodawcy nie do zniesienia z powodu przemocy fizycznej lub psychicznej, której jest ofiarą, lub przedstawienie okoliczności faktycznych wskazujących na to, że wnioskodawca jest ofiarą uporczywego nękania lub dręczenia.

1.6.2. Opłata sądowa

Osoba wnosząca o ochronę przed przemocą domową jest zwolniona z opłaty sądowej.

1.7. Naruszenie środka tymczasowego

Organem właściwym do przyjmowania skarg dotyczących naruszenia środka tymczasowego jest policja czeska.

2. Środki tymczasowe przewidziane w kodeksie postępowania cywilnego

2.1. Obowiązujące ustawodawstwo

§§ 74–77a ustawy nr 99/1963 (kodeks postępowania cywilnego), która jest dostępna [tutaj](#). W przypadku uwzględnienia wniosku o zastosowanie środka tymczasowego sąd każdorazowo nakazuje wnioskodawcy wniesienie o wszczęcie postępowania co do istoty sprawy w określonym terminie, ponieważ środek tymczasowy jest jedynie tymczasowym rozwiązaniem do czasu rozstrzygnięcia sprawy prawomocnym orzeczeniem co do jej istoty.

2.2. Osoby uprawnione

Stronami postępowania w sprawie wniosku o zastosowanie środka tymczasowego są w każdym przypadku wnioskodawca i osoby, które byłyby stronami postępowania co do istoty sprawy (§ 74 ust. 2 kodeksu postępowania cywilnego).

2.3. Przedmiot

Przykłady obowiązków, które sąd może nałożyć w drodze środka tymczasowego, określono w § 76 ust. 1 kodeksu postępowania cywilnego. Przepisy zawarte w § 76 ust. 1 lit. e) są szczególnie istotne do celów wydawania zaświadczeń na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 606/2013, ponieważ stanowią one, że sąd może nakazać stronie w drodze środka tymczasowego podjęcie, zaniechanie lub tolerowanie określonego działania.

2.4. Czas trwania

Postanowienie o zastosowaniu środka tymczasowego staje się wykonalne z chwilą jego ogłoszenia. W przypadku braku ogłoszenia podlega ono wykonaniu z chwilą doręczenia zobowiązanemu.

Środek tymczasowy wygasa, jeżeli:

- a) wnioskodawca nie wniósł o wszczęcie postępowania co do istoty sprawy w terminie przewidzianym przez prawo lub wyznaczonym przez sąd;
- b) nie uwzględniono powództwa co do istoty sprawy;
- c) uwzględniono powództwo co do istoty sprawy i upłynęło 15 dni od wykonania orzeczenia w tej sprawie;
- d) upłynął okres obowiązywania środka.

Sąd może przedłużyć okres obowiązywania środka tymczasowego.

2.5. Przepisy procesowe

Co do zasady sądem właściwym do zarządzenia środka tymczasowego jest sąd właściwy do rozpoznania sprawy co do istoty. Sąd rozpoznaje wniosek o zastosowanie środka tymczasowego niezwłocznie i bez przeprowadzania rozprawy, nie później niż w terminie siedmiu dni od jego złożenia. Na postanowienie sądu przysługuje zażalenie. W Czechach nie ustanowiono żadnego rejestru publicznego środków tymczasowych.

2.5.1. Obowiązkowe elementy wniosku

Wniosek o zastosowanie środka tymczasowego musi zawierać ogólne elementy wymagane we wniosku, a także imiona, nazwiska i miejsca zamieszkania stron oraz, w stosownych przypadkach, ich pełnomocników, przedstawienie okoliczności faktycznych wskazujących, że stosunki między stronami wymagają tymczasowego uregulowania lub że zachodzi obawa, iż wykonanie postanowienia sądu może być zagrożone, oraz przedstawienie okoliczności faktycznych uzasadniających zastosowanie środka tymczasowego; we wniosku należy wyraźnie wskazać, o jaki środek tymczasowy ubiega się wnioskodawca.

2.5.2. Opłata sądowa

Opłata za złożenie wniosku wynosi 1 000 koron czeskich.

2.6. Naruszenie środka tymczasowego

Każda czynność prawna dokonana przez zobowiązanego związanego sentencją wykonalnego postanowienia o zastosowaniu środka tymczasowego jest nieważna, jeżeli narusza obowiązek nałożony w tym postanowieniu. Sąd uwzględnia tę nieważność z urzędu.

3. Środki tymczasowe przewidziane w kodeksie postępowania karnego

3.1. Obowiązujące ustawodawstwo

Przepisy prawne regulujące środki tymczasowe zawarte są w §§ 88b–88o ustawy nr 141/1961 o postępowaniu karnym (kodeks postępowania karnego), która jest dostępna [tutaj](#).

Można uznać, że środki tymczasowe przewidziane w § 88d kodeksu postępowania karnego (*zakaz kontaktowania się z określonymi osobami*) oraz w § 88e kodeksu postępowania karnego (*zakaz wstępu do domu*) – biorąc pod uwagę ich charakter i przedmiot – wchodzą w zakres stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 606/2013.

3.2. Beneficjenci ochrony

Ofiara, osoba bliska ofierze lub inna osoba (np. świadek).

3.3. Przedmiot

3.3.1. Zakaz kontaktowania się z określonymi osobami

Zakaz kontaktowania się z określonymi osobami oznacza, że zobowiązany nie może w żaden sposób kontaktować się z ofiarą, osobami bliskimi ofierze ani innymi osobami, w szczególności świadkami, ani dążyć do kontaktu z nimi, w tym za pośrednictwem sieci łączności elektronicznej lub innych podobnych środków.

3.3.2. Zakaz wstępu do domu

Zakaz wstępu do domu oznacza, że oskarżony nie może wchodzić do wspólnego gospodarstwa domowego dzielonego z ofiarą, zbliżać się do niego ani w nim przebywać.

3.4. Czas trwania

Środek tymczasowy ma zastosowanie tak długo, jak wymaga tego jego cel, jednak nie dłużej niż do czasu uprawomocnienia się wyroku lub innego orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie.

Jeżeli przesłanka nałożenia środka tymczasowego nadal zachodzi, a oskarżony nie przestrzega warunków środka tymczasowego, właściwy organ ścigania może podjąć decyzję o nałożeniu administracyjnej kary pieniężnej, wydaniu innego rodzaju środka tymczasowego lub umieszczeniu oskarżonego w areszcie.

3.5. Przepisy procesowe

Odpowiednie przepisy prawne są zawarte w § 88b ust. 2 kodeksu postępowania karnego. Na postanowienie przysługuje zażalenie. W Czechach nie ustanowiono żadnego rejestru publicznego środków tymczasowych.

3.5.1. Obowiązkowe elementy wniosku

O zastosowaniu środków tymczasowych w postępowaniu karnym decyduje sędzia, a czasami prokurator, zob. § 88m kodeksu postępowania karnego.

3.5.2. Opłata sądowa

Wnioski o zastosowanie środków tymczasowych nie podlegają opłacie sądowej.

3.6. Naruszenie środka tymczasowego

Organami właściwymi do przyjmowania skarg dotyczących naruszenia środka tymczasowego są organy ścigania, w szczególności czeska policja.

Artykuł 18 lit. a)(i) - organy, które są właściwe do wydawania środków ochrony i do wydawania zaświadczeń zgodnie z art. 5

Sądy powiatowe (*okresní soudy*).

Artykuł 18 lit. a)(ii) - organy, przed którymi należy powoływać się na środek ochrony wydany w innym państwie członkowskim lub które są właściwe do wykonania takiego środka

Sądy powiatowe (*okresní soudy*). Zgodnie z § 513a ust. 1 ustawy nr 292/2013 o szczególnych postępowaniach sądowych sądem właściwym miejscowo jest sąd powszechny właściwy dla wnioskodawcy; w przypadkach, w których przepis ten nie ma zastosowania, właściwy miejscowo jest sąd, w którego okręgu ma zostać udzielona ochrona. Co do zasady jest to sąd powiatowy właściwy dla miejsca zamieszkania wnioskodawcy.

Artykuł 18 lit. a)(iii) - organy, które są właściwe w sprawie dostosowania środków ochrony zgodnie z art. 11 ust. 1

Sądy powiatowe (*okresní soudy*). Zgodnie z § 513a ust. 2 [ustawy nr 292/2013 o szczególnych postępowań sądowych](#) sądem właściwym miejscowo jest sąd powszechny właściwy dla wnioskodawcy; w przypadkach, w których przepis ten nie ma zastosowania, właściwy miejscowo jest sąd, w którego okręgu ma zostać udzielona ochrona. Co do zasady jest to sąd powiatowy właściwy dla miejsca zamieszkania wnioskodawcy.

Artykuł 18 lit. a)(iv) - sądy, do których należy wystąpić z wnioskiem o odmowę uznania oraz, w stosownych przypadkach, o odmowę wykonania, zgodnie z art. 13;

Sądy powiatowe (*okresní soudy*).

Artykuł 18 lit. b) - język lub języki akceptowane w tłumaczeniach, o których mowa w art. 16 ust. 1

Czeski lub słowacki.

Ostatnia aktualizacja: 12/04/2024

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej.

Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja

Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.